

ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา กรณีศึกษา
ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร
THE INDIVIDUAL INCOME TAX FILING COGNITION, A CASE STUDY OF
BANG RAK DISTRICT, BANGKOK POPULATION.

ธัญนุช มานะชัยมงคล
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Thunyanuch Manachaimongkol
E-mail: 6114993675@rmail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาแนวทางการรับบริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดาที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ การทดสอบแบบ t-test แบบสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ต่างกัน และ แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ด้านประชาสัมพันธ์ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) to examine the individual income tax filing of Bang Rak District, Bangkok population. 2) to investigate the individual factor of individual income tax filing of Bang Rak District, Bangkok population. 3) to find out a public information of individual income tax filing services which affect to individual income tax filing of Bang Rak District, Bangkok population.

A sample was selected from 400 people of Bang Rak District, Bangkok and questionnaires was used for data analysis. The study was a descriptive research were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested for comparison. The t-test was used to test the hypothesis using (One-way ANOVA) statistic. If differences were found, they were compared individually. Using the LSD method to test the hypothesis using (Multiple regression analysis).

The results of the study Bang Rak district, Bangkok population were people who have different age, occupation, monthly income, education level also have different cognition, but different gender as the same, and a public information of individual income tax filing services had affect to individual income tax filing of Bang Rak District, Bangkok population.

Keywords: Cognition, The individual income tax filing

บทนำ

ระบบภาษีอากรของไทยเป็นระบบที่มีการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขมาหลายครั้งจนถึงปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลมีหน้าที่หลักในการบริหารและพัฒนาให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงของชาติ และสังคม เป็นการกระจายรายได้และสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนในประเทศมีความเป็นอยู่อย่างมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้ยังเป็นการควบคุมการอุปโภคและบริโภคของประชาชน หรือใช้เป็นเครื่องมือในทางธุรกิจบางประการ ซึ่งรัฐจะประสบความสำเร็จในการหารายได้เพื่อนำมาพัฒนาประเทศซึ่งต้องอาศัยเงินในการพัฒนาเป็นจำนวนเงินมหาศาล มาจากการเก็บเงินจากภาษีของประชาชน ทำให้ภาษีกลายเป็นรายได้หลักที่สำคัญของรัฐ ซึ่งกรมสรรพากรเป็นตัวแทนฝ่ายรัฐ โดยมีภารกิจหลักที่สำคัญคือ 1) การจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม 2) ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อสร้างโอกาสในการบริหาร จัดเก็บภาษีอากร 3) เสนอแนะนโยบายจัดเก็บภาษีอากรและแก้ไขกฎหมายภาษีอากร

กล่าวคือการเสียภาษีนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีเงินได้หรือกล่าวคือ ประชาชนทุกคนที่มีเงินได้ต้องเสียภาษี แต่การให้ความร่วมมือการเสียภาษีต้องเกิดจากการที่มีทัศนคติที่ดีในการเสียภาษี

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถือเป็นแหล่งรายได้หลักที่สำคัญแหล่งหนึ่งของประเทศ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในหลายแง่มุมที่สะท้อนให้เห็นถึงรายได้ครัวเรือน โดยเฉพาะฐานเงินเดือนและฐานเงินฝากในแต่ละปี อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีฐานกว้างครอบคลุมประชาชนผู้มีเงินได้ทั่วประเทศ ซึ่งการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาก่อให้เกิดการเติบโตของเศรษฐกิจ โดยผลรวมรายได้จัดเก็บของรัฐบาลในปี 2563 กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานที่เก็บภาษีได้มากที่สุด ด้วยจำนวน 1,610,420 ล้านบาท โดยมีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2563 อยู่ที่จำนวน 311,123.59 ล้านบาท และปี 2562 อยู่ที่จำนวน 336,227.42 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบจำนวนรายได้ของปี 2562 กับปี 2563 มีจำนวนรายได้ลดลง 25,103.83 ล้านบาท ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ศึกษาให้ดี ทำให้เกิดการเสียภาษีที่ไม่ถูกต้อง หรือส่งผลให้เกิดความผิดและได้รับบทลงโทษตามกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ ในกรณีที่มีผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะได้รับบทลงโทษตามกฎหมาย ได้แก่ การเสียเงินเพิ่ม เบี้ยปรับ หรือจำคุก อีกทั้งทำให้รายได้ของรัฐเพื่อพัฒนาและบริหารประเทศลดลง

สาเหตุที่เลือกประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากการเป็นทำเลใจกลางเมือง ย่านธุรกิจ มีออฟฟิศมากมายหลายขนาด โดยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจด้าน Business และ Financial เป็นหลัก จึงมีอัตราในการจ้างงานที่มาก ทำให้ย่านนี้กลายเป็นย่านศูนย์กลางธุรกิจหรือซีบีดี (Central Business District: CBD) ที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งบริษัทบางบริษัทยื่นแบบแสดงรายการภาษีให้กับพนักงาน และบางบริษัทให้พนักงานยื่นแบบแสดงรายการภาษี อีกทั้งยังมีแหล่งช้อปปิ้งที่สำคัญอีกหลายแหล่ง ซึ่งเจ้าของกิจการที่จดทะเบียนในนามบุคคลบางรายอาจไม่ทราบว่าต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี

ด้วยเหตุผลนี้จึงเป็นเหตุผลหลักที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา และแนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ด้านประชาสัมพันธ์ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดาที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง คือประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนของประชากรในเขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางหาขนาด กลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) พบว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน
2. ด้านเนื้อหา คือ เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และแนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา และนำผลการวิจัยที่ได้ ไปวิเคราะห์ถึงความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปชี้แจงกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ถึงปัญหาแนวทางการรับบริการด้านความรู้เกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดาในการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้มากที่สุด

บททวนวรรณกรรม

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา มีดังนี้

ความรู้ความเข้าใจ

บลูม Bloom (1980) อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล (2550) อ้างถึงใน อัจฉราพร ปะที (2559) ความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง สิ่งที่ได้สั่งสมจากการศึกษา การค้นคว้า หรือ ประสบการณ์ รวมถึงทักษะความเข้าใจจากการได้ยิน การฟัง การคิด หรือภาคปฏิบัติของรายวิชาในแต่ละสาขาตามที่พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้จำแนกความหมายของความรู้และความเข้าใจ ไว้ดังนี้

ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่ใช้สมองในการจำและการคิดเป็นหลักเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากสถานการณ์ต่างๆ สั่งสมจนกระทั่งพัฒนาสามารถแยกความรู้ทั่วไปและ ความรู้เฉพาะทาง

ความเข้าใจ หมายถึง การสื่อความหมายในแต่ละขั้นตอนที่สำคัญ ที่ต้องอาศัยทักษะและสมอง โดยอาจกระทำได้ด้วยการพูด การเขียน ของภาษาหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ จนทำให้เกิดความเข้าใจ ผลลัพธ์ที่ได้อาจไม่สมบูรณ์แบบเสมอไป โดยพฤติกรรมความเข้าใจสามารถแบ่งออกได้ 3 แบบ คือ 1. การแปลความ 2. การตีความ 3. การสรุปอ้างอิง โดยพฤติกรรมที่แบ่งออกมานี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน เป็นขั้นตอนสำคัญของการสื่อความหมาย โดยอาศัยความสามารถ ทางสมองและทักษะ อาจจะทำได้โดยการใช้ปากเปล่า ภาษาข้อเขียน หรือสัญลักษณ์ต่างๆ การทำความเข้าใจ อาจไม่มีผลสมบูรณ์เสมอไป สำหรับพฤติกรรมความเข้าใจ แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การแปลความ การตีความ และการสรุปอ้างอิง ซึ่งมีความสอดคล้องกัน บลูม Bloom (1980)

แนวคิดทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมไว้ในสมองหรือความทรงจำที่เป็นข้อเท็จจริง นำมาแปลความ หรืออธิบาย หรือการให้ความหมาย โดยการแสดงในรูปแบบข้อความ บอกกล่าว ในการให้ความคิดเห็นหรือข้อสรุป

หลักการภาษี

กมลทิพย์วดี กรุทอง (2018) ภาษี หมายถึง เงินได้ที่เรียกเก็บจากประชาชนทุกคนเพื่อนำไปสร้าง ความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศ ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภทคือ ภาษีทางตรง และภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีทางตรง คือ ภาษีที่เก็บจากประชาชนที่ประกอบกิจการทางการค้า การให้บริการ และอุตสาหกรรม ภาษีทางอ้อม คือ ภาษีที่เก็บจากประชาชนเมื่อซื้อบริการและสินค้าต่าง ๆ หรือที่เรียกกันอีกชื่อ หนึ่งว่าภาษีมูลค่าเพิ่ม

การจัดเก็บภาษีอากรคือเครื่องมือที่สำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ เพื่อส่งเสริมความ เจริญเติบโตธุรกิจการค้า และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ยังช่วยควบคุมการบริโภคของประชาชนเพื่อ สอนนโยบายบางประการของรัฐบาล เช่น สวัสดิการสังคม นโยบายประชากร การศึกษา ฯลฯ เป็นต้น

หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจะต้องคำนึงถึงแนวทางนโยบายของรัฐบาล และต้องคำนึงถึงสถานการณ์ ทางเศรษฐกิจและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความแน่นอนและชัดเจน ประชาชนทุกคนสามารถเข้าใจความหมายได้ง่าย และป้องกัน ไม่ให้ เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ เช่น ความแน่นอน และชัดเจนในตัวบทกฎหมาย วิธีปฏิบัติจัดเก็บ ด้านภาระภาษีว่าตกอยู่กับผู้ใด การลดรายจ่ายของภาคเอกชน การทำรายได้แก่รัฐบาล
2. มีความสะดวก วิธีการกำหนดเวลาในการเสียภาษีอากร ต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้เสียภาษี
3. มีความเป็นธรรม ประชาชนทุกคนมีหน้าที่เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล โดยพิจารณาถึง ความสามารถในการเสียภาษีอากรของประชาชนในแต่ละคน โดยจะต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ ประชาชนแต่ละคนจะได้รับจากการดูแลคุ้มครองของรัฐบาล
4. มีประสิทธิภาพ จะต้องประหยัดรายจ่ายแก่ผู้จัดเก็บและผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร สามารถจัดเก็บ ภาษีอากรได้อย่างทั่วถึง เต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด

5. มีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงเพิ่มหรือลดจำนวนภาษีอากรให้เหมาะสมสถานการณ์ได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว

6. มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ พยายามไม่ให้เกิดภาระแก่ภาษีอากรมีผลกระทบต่อการทำงานของ กลไกตลาด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ภาษีที่ได้รับจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะ พิเศษ ที่มีรายได้เกิดขึ้น ตามเกณฑ์ที่กำหนด รายได้ที่เกิดขึ้นภายในปีนั้น ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ที่จะต้องนำไป แสดงในรายการของตนเอง ตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนด โดยการจัดเก็บภาษีเป็นรายปี ภายในเดือน มกราคม ถึง มีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณี กฎหมายกำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ครึ่งปี สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อชำระจ่ายภาษีก่อนชำระภาษีทั้งปีเป็นการบรรเทา ภาระภาษี และสำหรับเงินได้บางกรณีตามที่กฎหมายกำหนด ให้ผู้จ่ายระทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้ ที่จ่ายบางส่วน เพื่อทยอยชำระภาษีในขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้น

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้ที่เกิดขึ้นภายในระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมี สถานะ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

1. บุคคลธรรมดา
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
3. ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
4. กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง
5. วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ

หรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล

การยื่นแบบแสดงรายการ

การยื่นแบบแสดงรายการ ปกติจะยื่นแบบแสดงรายการปีละ 1 ครั้ง เงินได้เป็นของปีใด ก็ยื่นแบบ แสดงรายการภายในวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป เว้นแต่ เงินได้บางประเภท เช่น เงินได้จากวิชาชีพอิสระ เงินได้จากธุรกิจ, การพาณิชย์ การให้เช่าทรัพย์สิน เงินได้จากการรับเหมา เป็นต้น จะต้องยื่นแบบฯ ตอนกลาง ปี สำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นใน 6 เดือนแรก ภายในเดือนกันยายนของทุกปี

เงินได้พึงประเมิน

เนื่องจากผู้มีเงินได้แต่ละบุคคลมีการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน เพื่อความเป็นธรรม ในกฎหมาย จึงแบ่งลักษณะของเงินได้(พึงประเมิน) ออกเป็นกลุ่มๆ ตามความเหมาะสมเพื่อกำหนด วิธีคำนวณภาษีให้เกิด ความเป็นธรรมมากที่สุด ดังนี้ 1) เงินได้ประเภทที่ 1 เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน 2) เงินได้ประเภทที่ 2 เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ 3) เงินได้ประเภทที่ 3 ค่าแห่งกู้ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น 4) เงินได้ประเภทที่ 4 ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินส่วนแบ่งกำไร เงินลดทุน เงิน เพิ่มทุน ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น ฯลฯ 5) เงินได้ประเภทที่ 5 เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน เงินหรือ

ประโยชน์อย่างอื่น 6) เงินได้ประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือวิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาอื่นซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้ 7) เงินได้ประเภทที่ 7 ได้แก่ เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระ ในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ 8) เงินได้ประเภทที่ 8 ได้แก่ เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง การขายอสังหาริมทรัพย์ หรือการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 7 แล้ว

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคำนวณภาษี ถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับหักเป็นต้นทุนในการทำงาน เพื่อให้ได้เงินได้หรือรายได้สุทธินั้นมาคิดภาษีตามบัญชีอัตราภาษี โดยมีอัตราหักค่าใช้จ่ายมากหรือน้อยตามแต่ละประเภทของเงินได้

สิทธิการหักลดหย่อน มี 5 กลุ่มดังนี้

1) ลดหย่อนเกี่ยวกับตัวเองและครอบครัว 2) ค่าลดหย่อนกลุ่มประกัน เงินออมและการลงทุน 3) ค่าลดหย่อนอสังหาริมทรัพย์ 4) เงินบริจาค 5) ค่าลดหย่อนตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐ

กำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการ

- แบบ ภ.ง.ด. 90 กรณีมีเงินได้พึงประเมินทุกประเภท ยื่นมกราคม - มีนาคม ของปีภาษีถัดไป
- แบบ ภ.ง.ด. 91 กรณีมีเฉพาะเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1ม.40 (1) ประเภทเดียว ยื่นมกราคม - มีนาคม ของปีภาษีถัดไป

ขั้นตอนการชำระภาษี

เมื่อได้ทำรายการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 ผ่านอินเทอร์เน็ตเรียบร้อยแล้ว และเป็นกรณีที่มีภาษีต้องชำระ ผู้ใช้บริการจะต้องชำระภาษีทั้งจำนวนในวันใดก็ได้ภายในกำหนดเวลายื่นแบบ

การขอคืนภาษี

การขอคืนภาษีที่ชำระไว้เกิน มี 2 ทางเลือกคือ
1. ขอคืนเป็นเช็ค 2. ขอคืนผ่านบัญชีพร้อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พนิตนาถ เอ็นทรัพย์ (2560) ศึกษาเรื่อง “ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน” ผลสรุปการวิจัยพบว่า ผู้มีเงินได้มาตรา 40(1) มีความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง ในส่วนของข้อมูลส่วนมีความแตกต่างกันในเรื่องระดับการศึกษา อาชีพหลัก สถานภาพทางรายได้ มีความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้มีความรู้ระดับปริญญาตรี ยังมีผู้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรที่สำคัญบางประการ เช่น สิทธิการหักลดหย่อน การหักภาษี ณ ที่จ่าย และยังพบว่าการรับข่าวสารมีผู้ที่สนใจในข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากรพอสมควร รัฐจึงควรพัฒนาการเผยแพร่ข่าวสารอยู่ในรูปแบบที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดให้ติดตามข่าวสาร ในส่วน

ของระดับเงินเดือนมากและผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วยบางอย่างในการจัดเก็บภาษีในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาดี มีภาระจ่ายสูง และฐานะทางการเงินดี

กุสุมา ดำรงชัย และ กุหลาบ ปุริสาร (2561) ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบลกุ้งทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม” ผลสรุปการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเช่น การหักค่าใช้จ่าย การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การหักลดหย่อนเพื่อประกันชีวิต การหักภาษี ณ ที่จ่าย การหักลดหย่อนสำหรับบุตร รวมทั้งการยื่นแบบแสดงรายการภาษี และยังขาดแนวทางการรับบริการ เช่นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติ ลงพื้นที่ในการให้คำแนะนำการยื่นแบบแสดงรายการ

กัณฑ์นิษฐ์ จูรัตน์ และ วาสนา จรุงศรีโชติกำจร (2559) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก” ผลสรุปการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 36-45ปี มีสถานภาพสมรส ระดับปริญญาตรี มีอาชีพอิสระมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000บาท มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตอำเภอแม่ สอด จังหวัดตาก พบว่ายังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านความรู้ทั่วไปในการแยกประเภทผู้มีเงินได้ 40(1)-(8) การคิดคำนวณเงินได้พึงประเมิน ระยะเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมไปถึงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และการเสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม โดยผู้วิจัยพบว่าควรจัดให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมโดยการแจกแผ่นพับให้กับผู้เสียภาษี และอบรมให้ความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประชาชน รวมถึงเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจภาษีเงินได้บุคคลธรรมดารวมถึงขั้นตอนการเสียภาษีอย่างละเอียด

ศิริรัตน์ मुखดารา (2555) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 9” โดยกำหนดปัจจัยในการศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบเว็บไซต์ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการและด้านค่าใช้จ่าย ผลสรุปการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดด้านค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ โดยไม่เสียค่าบริการในการยื่นแบบ และไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยื่นแบบแสดงรายการที่สรรพากรพื้นที่ ในส่วนรูปแบบเว็บไซต์ พบว่าเว็บไซต์ของกรมสรรพากรมีรูปแบบในการใช้บริการง่ายและประหยัดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี มีความปลอดภัยของระบบข้อมูลสามารถแสดงข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ด้านการบริการพบว่า สามารถยื่นแบบแสดงรายการได้ตลอด 24ชั่วโมงและไม่ต้องนำเอกสารส่งขณะทำการยื่นแบบ และจากข้อมูลเสนอแนะ ด้านการประชาสัมพันธ์ควรปรับเนื้อหาประชาสัมพันธ์โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ข้อดีการใช้บริการในการยื่นแบบแสดงรายการผ่านอินเทอร์เน็ตด้านการประหยัดเวลาในการเดินทาง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross Sectional Studies) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ทางผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนของประชาชนในพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Yamane (1973) โดยที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยผลจากการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างพบว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามปลายเปิดและปิด โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1.1 ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษามีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 4 ข้อ กำหนดให้ 5 = ระดับความคิดเห็นมากที่สุด, 4 = ระดับความคิดเห็นมาก, 3 = ระดับความคิดเห็นปานกลาง, 2 = ระดับความคิดเห็นน้อย, 1 = ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 33 ข้อกำหนดให้ 5 = ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด, 4 = ระดับความรู้ความเข้าใจมาก, 3 = ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง, 2 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย, 1 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นอย่างไรกับขั้นตอนการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นข้อคำถามปลายเปิด มีจำนวนข้อคำถาม 1 ข้อ

1.5 ช่วงเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินความรู้ความเข้าใจ กำหนดให้ 4.21 – 5.00 = ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด, 3.41 – 4.20 = ระดับความรู้ความเข้าใจมาก, 2.61 – 3.40 = ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง, 1.81 – 2.60 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย, 1.00 – 1.80 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (descriptive statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปร ที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปร แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะสุขภาพบุคคลธรรมดาและความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์จากสมมติฐาน การวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบแบบ t - test

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Multiple Comparisons (LSD)

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะสุขภาพบุคคลธรรมดาที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ รู้และคิดว่าจะศึกษาเพิ่มเติม

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน

2.2 ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะสุขภาพบุคคลธรรมดา นำจะมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะสุขภาพบุคคลธรรมดา ด้านประชาสัมพันธ์ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัด กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัด กรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ในเรื่องการหักค่าลดหย่อนตนเอง และครอบครัว ค่าลดหย่อนส่วนบุคคลสามารถหักได้ 60,000 บาท พอสมควรและกำลังศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ พนิตนาถ เย็นทรัพย์ (2560) ได้ทำการศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน พบว่า ผู้มีเงินได้มาตรา 40(1) มีความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง คือ ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน ยังมีผู้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรที่สำคัญบางประการ เช่น สิทธิการหักลดหย่อน การหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายสมร สังข์เมฆ (2553) ได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่า บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัด ภูเก็ตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง คือ กลุ่มตัวอย่างจำนวนเกินกว่าครึ่งไม่ทราบเกี่ยวกับ การหักค่าใช้จ่าย การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยื่นแบบเสียภาษีบทกำหนดโทษ และแหล่งข้อมูลทางกฎหมายภาษีอากรการหักภาษี ณ ที่จ่ายอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัด กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผลวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัด กรุงเทพมหานคร มีเพศที่ต่างกันไม่ได้เป็นตัวกำหนด ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ นิชานันท์ ชาวนา (2559) ได้ทำการศึกษา ได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี1 พบว่าเพศ มีปัญหาและอุปสรรคในการยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต ด้านการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบทางเน็ต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสมร สังข์เมฆ (2553) ได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ตัวแปรเพศมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05โดยเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าเพศชาย

2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา โดยรวมต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า อายุเป็นตัวกำหนด ซึ่งอายุที่อยู่ในช่วง 20 – 30 ปี มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา เนื่องจากอายุช่วงนี้เป็นช่วงที่อยู่ในวัยทำงานมักใฝ่หาความรู้มากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ อารีศรา นนทะคุณ (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ ได้แก่ ผู้ยื่นแบบฯ ที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบฯออนไลน์ในเชิงลบเมื่อเทียบกับผู้ยื่นแบบฯ ที่มีอายุ 19 – 28 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชานันท์ ชาวนา (2559) ได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี1 พบว่าอายุที่แตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต ด้านการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบทางเน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มี อาชีพต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยมี

ความคิดเห็นว่า อาชีพเป็นตัวกำหนด ซึ่งอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดามากกว่า พนักงานเอกชน ธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สายสมร สังข์เมฆ (2553) ได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัด ภูเก็ต พบว่า ตัวแปรอาชีพมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าผู้ที่มีอาชีพพนักงานลูกจ้างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งกว่าผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพอิสระ อาชีพค้าขาย และอาชีพราชการ /รัฐวิสาหกิจ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชานันท์ ชาวนา (2559) ได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี1 พบว่าอาชีพที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต ด้านการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบทางเน็ตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มี รายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา โดยรวมต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า รายได้ต่อเดือนเป็นตัวกำหนด ซึ่งรายได้ 60,001 บาทขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดามากกว่า รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท 20,000 – 40,000 บาท และ40,001–60,000 บาท เนื่องจากผู้ที่มีรายได้60,001 บาทขึ้นไป ผลรายได้รวมทั้งปีจะต้องเสียภาษีตามอัตราภาษีที่

กำหนดมากกว่ารายได้ที่ต่ำกว่า 60,000 บาท จึงต้องศึกษาวิธีการหักลดหย่อนเพื่อให้เสียภาษีน้อยที่สุด ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของศิริรัตน์ มากท้วม และประเวศ

เพ็ญฤทธิกุล. (2020) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปร รายได้ ค่าโฆษณาด้วยตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษณี เดชปรีชา (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ตัวแปรรายได้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรด้านสาธารณสุขของโรงพยาบาลพรหมคีรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

3. ผลการศึกษาแนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ด้านประชาสัมพันธ์ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา โดยรวมของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงกับประชากรในพื้นที่เขตบางรัก จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เจ้าหน้าที่ต้องตอบคำถามให้กับประชากรพื้นที่เขตบางรักได้อย่างครบถ้วน และถูกต้อง เจ้าหน้าที่ต้องให้คำแนะนำวิธีการกรอกข้อมูลที่ชัดเจน และข่าวสารที่นำมาประชาสัมพันธ์มีขั้นตอนการกรอกข้อมูลครบถ้วนเพียงพอสามารถปฏิบัติตามได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เจวดี ศรีวงษ์ และสุรศักดิ์ ชะมารัมย์ (2561) ได้ทำการศึกษา ความสำเร็จของการสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดทุกแห่งวางแผนให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ที่อยู่อย่างต่อเนื่องไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ กุสุมา ดำรงชัย และ กุหลาบ ปุริสาร (2561) ได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบลภูทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ยังขาดแนวทางการรับบริการ เช่นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติ ลงพื้นที่ในการให้คำแนะนำการยื่นแบบแสดงรายการ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดา ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ควรมีหน่วยงานสนับสนุนในเรื่องการเผยแพร่วิธีการยื่นภาษี

เงินได้บุคคลธรรมดา วิธีการกรอกของประเภทเงินได้พึงประเมินในแต่ละประเภท การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อน วิธีการคำนวณภาษี

2. แนวทางการให้บริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบุคคลธรรมดาด้านการประชาสัมพันธ์เจ้าหน้าที่ตอบคำถามได้อย่างครบถ้วน และถูกต้อง ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมเรื่องการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถตอบคำถามให้กับประชาชนได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องมากขึ้น

3. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษาต่างกันในเรื่องความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ควรมีหน่วยงานในแต่ละพื้นที่นั้นๆให้ความเข้า โดยการจัดอบรมให้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนทุกวัย ทุกอาชีพในพื้นที่นั้น ๆ เข้าใจว่าทำไมต้องเสียภาษีและมีการวางแผนภาษีให้กับบุคคลที่มีรายได้สูง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างต่อเนื่อง

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อวิเคราะห์อุปสรรคความเข้าใจในการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3. การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเพียงประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานครเท่านั้น ควรขยายขอบเขตของการศึกษาให้ขยายกว้างกว่านี้ เช่น ประชากรพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ อาจเกิดความแตกต่างกันก็สามารถนำมาปรับใช้ในการให้ความรู้ความเข้าใจในประชาชนพื้นที่นั้น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร. (2016). **เงินได้พึงประเมิน**. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2563, จาก

<https://www.rd.go.th/publish/553.0.html>.

กรมสรรพากร. (2017). **วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปีจะต้องทำอย่างไร?**

ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2563, จาก <https://www.rd.go.th/publish/555.0.html>.

กันต์กนิษฐ์ จูรัตน์ และ วาสนา จรุงศรีโชติกำจร. (2559). **แนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการ**

เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. ค้นเมื่อ 23

ตุลาคม 2563, จาก <https://research.kpru.ac.th/research2/pages/filere/1556604630.pdf>.

กุสุมา ดำรงชัย และ กุหลาบ บุริสาร. (2561). **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคล**

ธรรมดาของประชาชน ในตำบลทุ่งทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิทยาลัย

บัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 (1), 124-132.

- กุลวดี ลิ้มอุสันโน. (2562). ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. วิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เจษณี เดชปรีชา. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของบุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. ค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563, จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-5-8_1565162680.pdf.
- ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ. (2561). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ ปี 2560 ของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา. ค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563, จาก http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2561Vol12No1_850.pdf.
- นิชานันท์ ขาวนา. (2559). ปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 1. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์ภัส สุษสวัสดิ์. (2561). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของ ประชาชนในจังหวัดปทุมธานี. บริหารธุรกิจและรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2553). คุณภาพในงานบริการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ดี.
- ศิริรัตน์ मुखดารา. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 9. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริรัตน์ มากท้วม และประเวศ เพ็ญอุทัยกุล. (2020). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12. สาขาวิชาบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สายสมร สังข์เมฆ. (2553). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชน ในจังหวัด ภูเก็ต. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- หทัยรัตน์ บันลือ. (2556). ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขาสวนจิตรลดา. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อมร เจริญทักษิณายน. (2015). การผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์การยื่นแบบแสดงรายการภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต ของสำนักบริหารการเสียภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์. นิเทศศาสตร์บัณฑิต, วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- อาริสรา นนทะคุณ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัจฉราพร ปะที. (2559). ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง:กรณีศึกษาประชาชนในตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.